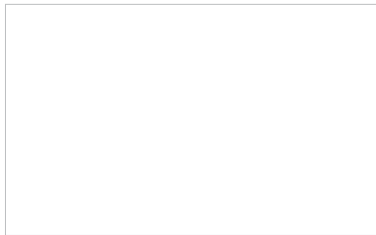

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Paardensport en -houderij

Kwalificaties

- » **Vakbekwaam medewerker paardensport en -houderij**
- » **Bedrijfsleider paardensport en -houderij**
- » **Instructeur paardensport en -houderij**

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Ontwikkeld door: Aequor
Gelegitimeerd door: De Paritaire commissie van Aequor
Op: 20-02-2014

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>3. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>4. Wettelijke beroepsvereisten</u>	5
<u>5. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>6. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>7. Onderhoudsagenda</u>	5
<u>8. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	7
<u>9. Betrokkenen</u>	8
<u>10. Verblijfsduur 4 jaarig</u>	8
<u>11. Aanvullende informatie</u>	9
<u>12. Certificeerbare eenheden</u>	9

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Paardensport en -houderij is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [allround medewerker paard niv 3 nov 2012](#)
- [bedrijfsleider paard niv 4 nov 2012](#)
- [instructeur paardensport niv 4 nov 2012](#)
- [trainer paardensport niv 4 nov 2012](#)
- [diervorzorger graasdieren niv 3 jun 2010](#)
- [Overzicht keuzedelen](#)
- [Veehouder graasdieren](#)

2. Arbeidsmarktinformatie

In de paardensector is moeilijk betrouwbare cijfers te geven over aantallen bedrijven, paarden, medewerkers en vrijwilligers. Dat heeft onder andere te maken met de structuur van de sector, waarbij agrarisch en niet-agrarisch en hobby en bedrijfsmatig door elkaar lopen.

De groei van de sector houdt geen gelijke tred met de professionalisering van de sector. Met het nieuwe dossier zet de sector stevig in op kwaliteitsverhoging en professionalisering. Ook zet men in op het verhogen van de veiligheid op bedrijven.

Er is een toenemende vraag naar gekwalificeerde instructeurs.

Een groot aantal studenten in het groene middelbaar en hoger beroepsonderwijs volgt een opleiding in de paardensport of -houderij. Naar verwachting is er voor hen voldoende ruimte op de arbeidsmarkt mits zij zich hiervoor kwalificeren.

In Nederland biedt een groot aantal onderwijsinstellingen opleidingen aan voor de paardensector. Het bedrijfsleven zal stimuleren dat het aantal opleidingslocaties wordt beperkt en dat de onderwijsinstellingen nauw gaan samenwerken met de bedrijven in de regio om kwalitatief onderwijs voor de sector vorm te geven.

Aequor publiceert jaarlijks factsheets over de arbeidsmarkt op basis van verschillende (eigen) onderzoeken en databestanden.

Informatie is beschikbaar per sector en per regio (35 uuv-regio's). Daarbij gaat het om trends en ontwikkelingen, de vacaturemarkt, ontwikkeling in de werkgelegenheid (zoals aantal vestigingen en aantal werkzame personen) en de samenstelling van het personeel qua functiegroep en niveau.

Voor actuele informatie verwijzen we naar de website van Aequor.

3. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

In 2007 is de Nota Dierenwelzijn verschenen. Organisaties in de paardensector formuleren beleid om de gezondheid van de paarden en het dierenwelzijn te verbeteren. Dat vraagt een grote inspanning van de sector.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

De paardensector heeft de laatste jaren een sterke groei meegemaakt, zowel maatschappelijk als economisch en de Nederlandse paardensporter presteert op de hoogste niveaus. In dit licht is de sector zich meer en meer aan het professionaliseren. De primaire en secundaire arbeidsomstandigheden zijn nog niet optimaal. In de verdere professionalisering van de sector is dit een van de aandachtspunten. In de paardensector gebeuren nog steeds ongelukken. De beroepsbeoefenaar paardensport krijgt vaak te maken met aansprakelijkheidsstelling. Om de veiligheid in de paardensport te waarborgen hebbende FNRS (Federatie van Nederlandse Ruitersportcentra), de KNHS (Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie) en de Stichting RecreatieRuiter (SRR) samen met Consument en Veiligheid de Stichting VeiligePaardensport (SVP) opgericht. De SVP zorgt door middel van onderzoek en de uitgifte van het veiligheidscertificaat dat de paardensport op een veiligemanier wordt beoefend. Het veiligheidscertificaat is verplicht voor FNRS ruitersportcentra, KNHS verenigingen, examenlocaties voor het ruiter- en koetsiersbewijs.

De diversiteit in disciplines neemt toe. Het werktrein van de beroepsbeoefenaar paardensport verbreedt en verschuift daarbij meer en meer van het rijden in verenigingsverband naar de individuele paardensportbeoefening.

Verschillende werkzaamheden worden ondersteund met steeds geavanceerdere (digitale) hulpmiddelen. Bij de instructie gaat het bijvoorbeeld om videotraining. Ook worden computerprogramma's gebruikt voor bijvoorbeeld parcoursbouw en het bestuderen van het parcours als voorbereiding op de wedstrijd. In de administratie en de algemene organisatie binnen de vereniging of het bedrijf is er ook steeds meer sprake van automatisering. Dit betekent voor de beroepsbeoefenaar paardensport dat hij meer kennis zal moeten hebben op het gebied van automatisering.

Naast verenigingen komen er steeds meer commerciële sportaanbieders. De beroepsbeoefenaar paardensport krijgt in dit kader meer te maken met uiteenlopende belangen van diverse betrokkenen, zoals ruiters, paardeneigenaren, sponsors, lagere overheden, vergunningverstrekkers. In de paardensport is sprake van internationale contacten bij wedstrijden en de handel in wedstrijdpaarden. Nederland is één van de landen waar de beste paarden ter wereld gefokt worden. De internationale handel is voor de Nederlandse paardensector en economie van groot belang. Dit doet een beroep op de communicatieve vaardigheden van de beroepsbeoefenaar paard.

De groei van de wereldbevolking, de toenemende schaarste aan grondstoffen en de klimaatverandering leiden tot een fundamentele verandering in onze economie. We zijn onderweg naar een duurzame, 'biobased economy'. De klassieke tegenstelling tussen ecologie en economie verliest zijn betekenis. Duurzaamheid is een noodzakelijke productievoorwaarde aan het worden.

Met duurzaamheidsprincipes worden bedoeld: minder afhankelijk worden van delfstoffen en fossiele brandstoffen; afkomen van slecht afbreekbare kunststoffen of giftige stoffen voor mens en natuur; natuurlijke bronnen zo weinig mogelijk aantasten (voorraad schoon water, voorraad schone luchten voorraad biodiversiteit); de voorraad arbeid en de voorraad welvaart eerlijk verdelen (hier en daar, noord en zuid, arm en rijk). Het betekent meer oog voor energiebesparing, duurzame energiebronnen, circulaire economy, biobased economy en cradle to cradle producten in een wereld waar debiodiversiteit gekoesterd wordt en waar sociaal economisch goed met elkaar wordt omgegaan. Duurzaamheid tracht te voorzien in de behoefte van de huidige generatie zonder het voor toekomstige generaties onmogelijk te maken in hun behoeften te kunnen voorzien. Dat betekent heel wat maar ondermeer ook het vinden van een optimum tussen people planet en profit ofwel tussen:

People: de deelnemer respecteert zichzelf, de eigen gemeenschap en andere culturen, streeft naar rechtvaardigheid en een evenwichtige verdeling van welzijn (met thema's als mensenrechten, eerlijk zakendoen, arbeidspraktijk en betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap).

Planet: de deelnemer waardeert en respecteert de natuur en haar natuurlijke hulpbronnen, is begaan met het welzijn van andere levende wezens en de planeet en gaat hier op verantwoordelijke wijze mee om. Thema's zijn bevolkingsgroei, klimaatverandering, energiebesparing, duurzame energie en grondstoffen, behoud biodiversiteit, kringlopen sluiten, leren uit de natuur.

Profit/Prosperity: de deelnemer erkent dat de economie moet kunnen draaien om te kunnen voorzien in banen, onze behoeften en ons welzijn. Thema's zijn arbeidspraktijk, eerlijk zakendoen, consumentenaangelegenheden en betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap)

Integraal duurzame stalsystemen worden breder toegepast op hippische bedrijven. Stalinnovaties die van belang zijn voor mens en paard zijn gericht op boxoppervlakte, groepshuisvesting, lichtinval, stalklimaat, het bieden van uitlooptmogelijkheden en afleiding, vloeroppervlak en het afvoeren van mest. Daken van stallen worden gebruikt voor het winnen van zonne-energie en regenwater wordt opgevangen van de daken om de paarden te voorzien van water, om te gebruiken in de wasplaats en om de wc's op het bedrijf door te spoelen. Paardenmest wordt vergist en het restproduct komt als bodembedekking in de stal.

4. Wettelijke beroepsvereisten

Er zijn geen wettelijke beroepsvereisten.

5. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

N.v.t.

6. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Op basis van scholing en/of ervaring is doorgroei mogelijk. De beroepsbeoefenaren in de paardensport en -houderij kunnen zich door middel van scholing en ervaring verder ontwikkelen. Voor de vakbekwaam medewerker in de paardenhouderij zijn er horizontale doorgroeimogelijkheden naar bedrijven die een ander type dieren houden (melkvee, graasdieren en hokdieren). Verticale doorgroeimogelijkheden zijn er naar de kwalificatie bedrijfsleider of het verder ontwikkelen van activiteiten als agrotourisme en agrarisch natuurbeheer. Voor de bedrijfsleider in de paardenhouderij is op basis van scholing en/of ervaring doorgroei mogelijk tot zelfstandig ondernemer of bedrijfsleider van (grotere) bedrijven binnen de paardenhouderij. Doorgroei is ook mogelijk door het bedrijf uit de breiden met bijvoorbeeld recreatie of natuur- en landschapsbeheer. Hiervoor kan aanvullende scholing noodzakelijk zijn. De beroepsbeoefenaar in de paardensport kan zich door het ontwikkelen van de eigen rijvaardigheid en zijn didactisch vermogen ontwikkelen tot instructeur op een hoger niveau.

De instructeur paardensport en -houderij heeft qua didactische vaardigheden hetzelfde niveau als sportleiders in andere sporten. Indien hij ook sporttechnische vaardigheid verwerft binnen een andere sport, is het mogelijk om daarbinnen een functie als sportleider te vervullen. Verder kan hij zich specialiseren in een paardensportdiscipline of het werken met een bepaalde doelgroep.

Voor bedrijfsleiders en instructeurs is doorstroom naar het HBO mogelijk in de richtingen Equine management en diermanagement.

7. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Implementatie BKS	Communicatie en implementatie; verwerken van eerste ervaringen van voorlopers; uitleg bij dossiers en achtergronden.	PAC Aequor / Sectorkamer	Maart 2015 – feb 2016
Ontwikkeling BKS	Uitontwikkeling vernieuwde structuur, waarin structuurelementen ingepast of gewijzigd of toegevoegd worden; gericht op definitieve ministeriële vaststelling en publicatie.	PAC Aequor	Maart 2014 - feb 2015
Feedbackronde	Gebruikersevaluatie, verwerking en aanpassing	Aequor	maart 2015 - november 2015
Implementatie BKS	Implementatie in onderwijs; ondersteuning en zicht op gebruik en werkbaarheid.	PAC /sectorkamer	Maart 2016 – feb 2017

Evaluatie BKS	Gebruikersevaluatie, verwerking en aanpassing.	Sectorkamer	Maart 2017 – feb 2018
Bijstelling BKS	Fundamentele (her-)oriëntatie, op grond van permanente bestuurlijke consultaties, visie-ontwikkeling en gebruikersonderzoek.	Sectorkamer	Maart 2018 - feb 2019
Bijstelling BKS	Ontwikkelen nieuwe basis voor nieuwe structuur.	Sectorkamer	Maart 2019 – feb 2020
Kwalitatief arbeidsmarktonderzoek om zicht krijgen op de werkelijke beroepsuitoefening, om daarmee de aannames voor de diverse kwalificaties te toetsen.	Uitvoeren onderzoek naar de beroepspraktijk.	Initiatief SBB/sectorkamers; branches	2015
Zicht krijgen op beleving van begrippen als “beroep” en “vak”, gegeven structurele veranderingen in arbeidsmarkten. Doorwerken van bevindingen over begrip als kwalificatie-eisen en vormgeving van structuur. “Een meer eenduidige benadering van wat het beroep betekent draagt bij aan vergroting van de transparantie. Dat onderstreept de noodzaak om onderzoek te doen naar het 'wezen' van het beroep.” (SBB aan OCW, 1 nov 2013)	Uitvoeren onderzoek naar beroep(en)context als basisbegrip voor een kwalificatiestructuur.	Initiatief SBB/sectorkamers	2015
Zicht op en verhoging van arbeidsmarktkansen van studenten	Uitvoeren onderzoek naar wenselijkheid en manier van opnemen branchevereisten.	Aequor en brancheorganisaties; voorstel via besluitvormingsstructuur.	2014 - 2020
Zorgen voor samenstelling van sectorspecifieke en algemene doorstroomkeuzes die leiden tot doelmatige aansluiting	Uitvoeren onderzoek naar en samenstellen van keuze(s) doorstromen afgestemd op vervolgopleiding.	PAC geeft opdracht	2014
Vastleggen van sectorale beleidskeuzes op grond van trends in de sector, omgevingsveranderingen, (gewenste) ontwikkelingen, beschikbare middelen	Opstellen beleidsplannen sectoren en branches	Branche-organisaties/onderwijsorganisaties; VEG is leidend.	Driejaarlijks vanaf 2015
Vastleggen keuzes ten aanzien van concrete acties in voorliggende periode	Opstellen jaaragenda vakexpertgroepen en Paritaire Commissie	VEG / PAC	jaarlijks
Vergroten duurzaamheid, meer mogelijk maken zonder uitbreiding uitstromen.	Clustering / opname nieuwe Bcp's	Aequor en inhoudsdeskundigen geven voorzet, commissies bepalen	2015 - 2020
Actualiteit; aandacht voor innovatie	Actualiseren beroepscompetentieprofielen	VE stelt vast; Paritaire commissie controleert op format	2015 - 2020
Verwerken input uit evaluaties en testen. Ook verbetering transparantie en uitvoerbaarheid dossiers.	Verbeteren kwaliteit (cyclisch) en gebruiksvriendelijkheid kwalificatiedossiers	Aequor en besluitvormende commissies	2014 - 2020
Mogelijkheden voor verbreding, verdieping ter verhoging van arbeidsmarktperspectief	Keuzedelen aanvullen op basis van input uit bedrijfsleven en onderwijs	Voorleggen aan toetsingskamer en commissies	2014 - 2020

Door onderwijs en onderwijsinstellingen geaccepteerde borging van afspraken en te plegen inzet door partijen; voor elk dossier.	Examenprofielen ontwikkelen	PAC Aequor, in samenhang met SBB-project	2014-2015
Actualiseren van alle dossiers, waarin wettelijke beroepsvereisten zijn opgenomen. Actualiseren/opstellen van keuzedelen waarin wettelijke beroepsvereisten zijn beschreven.	Doorvoeren wijzigingen op grond van nieuwe wetgeving rond beroepsvereisten	VEG in samenspraak met Min. EZ	continu
Behoud van connecties met sectoren en subsectoren; nieuwe ontwikkelomgeving en bestuurlijke aansturing	Bestuurlijke voorlichting	Aequor, sectorkamers, SBB	Vanaf 2014
Informatieoverdracht voor dossiers op inhoud, richting alle gebruikersgroepen	Voorlichting dossiers	Aequor	2014-2015
Op grond van vragen van gebruikers ondersteunen bij hele implementatieproces (strategische aanbodkeuzes; curriculumontwikkeling; bpv-ondersteuning)	Faciliteren van implementatie processen	Aequor	2014- 2017
Inzicht krijgen in "werkbaarheid" van dossiers en doorwerking van structuurindeling.	Uitvoeren van evaluatie-onderzoek	SBB /sectorkamers	2016
Inzicht krijgen in besluitvormingsproces en structuur en verbetering daarvan	Uitvoeren van evaluatie-onderzoek	SBB /sectorkamers	2016

8. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier	x	Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen		Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Het dossier paardensport en -houderij omvat kwalificaties die voorheen in de recreatiedieren- of productiedierenbranche te behalen waren. Samengevoegd met de kwalificaties uit de paardensport, aangevuld met extra eisen (aspirantniveau paardensport en instructiegeven) zijn drie kwalificaties overgebleven die voldoen aan de kwaliteitseisen van de sector. De kwalificatie op niveau 2 is afgefallen doordat dit niet aan die kwaliteitseisen voldoet.

9. Betrokkenen

Betrokken experts zijn afkomstig uit zowel onderwijs als bedrijfsleven. De experts zijn afkomstig vanuit de FNRS (Federatie Nederlandse Rijscholen), FNHO (Federatie Nederlandse Hippische Ondernemers), KNHS (Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie), Groenhorstcollege en Helicon Opleidingen.

De bijborende beroepscompetentieprofielen zijn vastgesteld door de bedrijfseenheid Dier.

Deze commissie bestaat uit leden van:

- LTO (Land- en Tuinbouworganisatie Nederland);
- Vedias (Vereniging van Dierenartsassistenten);
- VSKBN (Vereniging Samenwerkende Kinderboerderijen Nederland);
- Dibevo (Brancheorganisatie voor Ondernemers in de Gezelschapsdierensector);
- KNMvD (Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde);
- PVV (Productschap Vlees, Vee en eieren);
- NVD (Nederlandse Vereniging van Dierentuinen);
- FNRS (Federatie Nederlandse Ruitersportcentra);
- KNHS (Koninklijke Nederlandse Hippische Sportbond).

Het kwalificatiedossier Paard is van een positief advies voorzien door de Sectorcommissie Dier.

Deze commissie bestaat uit leden van:

- LTO (Land- en Tuinbouworganisatie Nederland);
- Vedias (Vereniging van Dierenartsassistenten);
- VSKBN (Vereniging Samenwerkende Kinderboerderijen Nederland);
- Dibevo (Brancheorganisatie voor Ondernemers in de Gezelschapsdierensector);
- KNMvD (Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde);
- PVV (Productschap Vlees, Vee en eieren);
- NVD (Nederlandse Vereniging van Dierentuinen);
- FNRS (Federatie Nederlandse Ruitersportcentra);
- KNHS (Koninklijke Nederlandse Hippische Sportbond)
- Helicon Opleidingen;
- Aoc-Oost;
- Groenhorstcollege;
- Lentiz onderwijsgroep.

Het dossier Paard is van een positief advies voorzien door de Paritaire commissie van Aequor.

Deze commissie bestaat vertegenwoordigers van onderwijs en bedrijfsleven uit het domein Voedsel, natuur en leefomgeving. Gedurende de ontwikkeling van het dossier zijn 35 meelezers uit het onderwijsveld regelmatig op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen het dossier.

Conclusies uit de gebruikerstest

Besproken op 03-02-'14 door Vaste expertgroep dier

Conclusies: kleine aanpassingen worden doorgevoerd (kennis); over keuzedelen wordt nog gesproken in verband met wensen bedrijfsleven en arbeidsmarktrelevantie (prioriteiten).

Over het kostenaspect zijn onderwijs en bedrijfsleven in gesprek.

Het is niet mogelijk om allerlei trends en speciale paardensporten op te nemen in het dossier als diploma-eis. Het gaat namelijk steeds om de beginnend beroepsbeoefenaar. Er kan wel melding van worden gemaakt, bijvoorbeeld bij het loopbaanperspectief. Specialisatie of verbreding is mogelijk via keuzedelen.

Besproken op 20-02-2014 door de Paritaire commissie

De Paritaire commissie heeft de conclusies van de Vaste expertgroep vastgesteld.

10. Verblijfsduur 4 jarig

Instructeur paardensport

Criteria SBB:

1. Nationale en internationale wet- en regelgeving (wettelijke beroepsvereisten)

De internationale contacten, die er zijn (EEN*) met Paardenhouderij opleidingen in Engeland en Zweden wijzen uit, bij vergelijking van opleidingen, dat de vergelijkbare buitenlandse opleidingen het niveau hebben van MBO 4 plus. Bij het verkorten van de opleidingsduur van niveau 4 zal de aansluiting met internationale opleidingen gemist worden.

*(EEN = Equine Education Network).

2. Branchevereisten (al dan niet vastgelegd in cao's)

De brancheorganisatie Federatie van Nederlandse Ruitersportcentra (FNRS) en de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (KNHS) hebben de sporttechnische vaardigheden opgesteld waaraan beginnend beroepsbeoefenaren dienen te voldoen naast de competenties die omschreven zijn in het dossier.

Op dit moment worden deze branche vereisten opnieuw geformuleerd in samenwerking met Aequor. De nieuwe formulering is een aanscherping en verhoging van de competenties, vastgesteld in de beroepscompetentie profielen. Vanuit de branche zal dit onderwerp ook aangekaart worden met het ministerie in Den Haag.

3. Omvang van de te beheersen vakkennis en beroepsvaardigheden;

- De Instructeur paardensport voert werkzaamheden uit in de stallen, in de rijbaan en op kantoor.
- De Instructeur paardensport beheerst alle uitvoerende werkzaamheden, verzorgt op niveau instructielessen aan groepen/ individuen, initieert beleidszaken en voert ze uit en geeft leiding.
- De Instructeur paardensport handelt deskundig in complexe situaties en is daardom deskundig op het gebied van rijvaardigheid

en instructiegeven, en op het gebied van bedrijfsvoering en ondernemerschap.

- Veiligheid is zeer belangrijk.
- Aandacht voor paardenwelzijn is essentieel.

4. Studeerbaarheid, uit te drukken in bijvoorbeeld programmeerbaarheid van het curriculum of de benodigde ontwikkeltijd van motorische en/of cognitieve vaardigheden

- De leerling heeft een zekere rijping (grotendeels gerelateerd aan leeftijd) nodig om in complexe hectische situatie het overzicht te bewaren, deskundig te kunnen acteren en de verantwoordelijkheden aan te kunnen.
- De opleiding tot Instructeur paardensport is een hoog specialistische opleiding met grote verantwoordelijkheden in de praktijk van de paardensport en voor de toevertrouwde dure levende have. Tegenwoordig heeft het paard in de sport en in de maatschappij een hoge emotionele waarde, eigenaren en topsporters verwachten van de Instructeur paardensport een deskundige professionele houding, ook van de beginnend beroepsbeoefenaar.
- Het zich eigen maken van de sporttechnische vaardigheden - het rijden op voldoende niveau - vraagt tijd iets dat niet versneld kan worden.
- Er is veel praktijkervaring nodig. Deze komt in het geding bij verkorting van de opleidingsduur

5. Aard van de opleiding, vooral gericht op doorstroom naar hbo of vooral beroepsopleidend (eindonderwijs)

- Beide aspecten moeten aanwezig zijn. De afgestudeerde is startbekwaam in de sector maar kan ook doorstromen naar een HBO opleiding, bijvoorbeeld Hippisch Bedrijfskunde.

6. De actuele verblijftijd van de meerderheid van studenten in een mbo-4 opleiding (op een substantieel aantal opleidingsinstellingen).

- De leerlingen besteden volledige opleidingstijd van 4 jaar voor het MBO 4 diploma. In kortere tijd afstuderen komt niet voor. Uitloop en langer tijd nemen voor afstuderen komt wel voor.

11. Aanvullende informatie

N.v.t.

12. Certificeerbare eenheden

N.v.t.